

Prieš metus, 2007 m. gegužės 18 d., iš mūsų tarpo netikėtai pasitraukė Vidimantas Sadecas. Norėdamas tęsti aktyvų gyvenimo būdą, jis pasiryžo, kaip tuo metu atrodė, nesudėtingai širdies operacijai, tačiau... Skaudžios žinios priblokšti, atsisveikinti ir palydėti Vidimantą į amžino poilsio vietą Kairėnų kapinėse rinkosi bendramoksliai, turistai, kolegos bei jį pažinoję žmonės iš įvairių Lietuvos ir Latvijos kampelių. Visiems sunku buvo susitaikyti su tuo, kad fizine ir dvasine energija trykštančio, vien profesine veikla neapsiribojusio, nenuilstamo optimizmo pavyzdžių kitiems buvusio Vidimanto nebėra.

Vidimantas gimė 1955 m. vasario 2 d. Vilniuje. Jo vaikystė prabėgo Vilniaus universiteto Gamtos mokslų fakulteto buvusiam tarnybiniam bute. Pasak mamos Birutės, iki šiol tebedirbančios Biochemijos ir biofizikos katedroje, lakstydamas po fakulteto kiemą Vidimantas nuo mažų dienų matydavo iš mokomųjų ir gamybinų praktikų grįžtančius geologijos specialybės studentus, domėjosi jų parsivežtų uolienų ir mineralų pavyzdžiais. Jau tuomet tuščiose degtųjų dėžutėse jis pradėjo kaupti savo pirmąją lietuviško grunto kolekciją.

Nuo mažų dienų gyvenęs geologų dvasia, Vidimantas neabejojo, koku keliu pasukti baigus Vilniaus 23-ąją vidurinę mokyklą. 1973 m. jis įstojo į Vilniaus valstybinio universiteto Gamtos mokslų fakultetą ir nuo pat pirmųjų studijų metų tapo aktyviu universiteto turistų klubo nariu, dalyvavo studentų mokslinės draugijos veikloje, – apie tai byloja išlikę diplomai. Parengęs ir apsigynęs diplominį darbą „Biržų rajono aktyvios

VIDIMANTĄ SADECKĄ PRISIMENANT

„...Prakaitas žliaugia, „moška“ pjauna, o mes vis pirmyn ir aukštyn. Kalnagūbriu pasiekėme viršūnę iš kurios atsiveria vaizdas į Aremėjaus karą*. Viršuje sienos, kaukia vėjas, dangumi lekia debesys, nešantys lietuvių rytdienai, leidžiasi saulė. Kitoje pusėje karos, šalčio ir tylos pasaulis. Atrodo, kad tai ramybės šalis be gyvybės pėdsakų, kad žmogaus čia nebūta, čia viskas sterilu ir gali valgyti nors ir žemę, laižyti akmenis – nėra jokių ligų. Kas gi jas čia užneš – pralekia jų tik ereliai, kartais uolomis pradunda snieginų avinų kaimėnės... Koks gi tu, žmogau, mažas ir koks juokingas su savo asmeniškais rūpesčiais šioje rūsčioje ir nesvetingoje vietoje! Ir koks, vis dėlto, tu įžūlus, nes brauniesi ten, kur tikrai aišku, kad tu čia buvai, esi ir, galbūt, dar ilgą laiką būsi vienintelis čia pabuvojęs. Čia visos gyvenimo smulkmenos išnyksta, išsitrina. Taip tikriausiai žmonės ir tampa filosofais, atsiskyreliais. Tokie vaizdai ir spengianti tylą labai slepia. Ten taip pat yra anglies sluoksnis. Tik ar brausis kas jo paimti, ar kas ateis čia po mūsų, nes M 1:25000 geologinė nuotrauka daroma paskutinė, po jos nebevykdomi jokie geologiniai darbai. Labai norėčiau atvažiuoti čia žiemą, nors čia nevaikšto niekas: nei geologai, nei vietiniai evenkai, nei, tuo labiau, turistai. Žveriškas šaltis, uraganiniai vėjai, pūgos, lavina lekia po lavinos. Ir kaip nelėks, jų ant tokių sienų-šlaitų niekas negali laikytis...“ rašė Vidimantas geologinės praktikos dienoraštyje.

1976 08 02, Čita, Čara

* karà – taurės pavidalo dubury su aukštuose kalnuose, netoli viršūnių, susidaręs dėl ledynų ardamosios veiklos

požeminių vandenų apykaitos zonos hidrodinaminų sąlygų analizė“, 1978 m. Vidimantas tapo diplomuotu inžinieriumi hidrogeologu ir pasirinko darbą Vilniaus hidrogeologijos ekspedicijoje (dabar – UAB „ARTVA“). Tai buvo pirmoji ir vienintelė jo darbovietė.

Beveik 30 metų trukusi Vidimanto profesinė veikla glaudžiai susijusi su šiais metais savo veiklos 50-metį minėjančios bendrovės istorija. Jis visuomet dirbo atsakingiausiose darbo baruose. Pradėjęs dirbti 1978 m., Vidimantas buvo paskirtas hidrogeologu į Pajūrio objektą,

kur detalios žvalgybos Klaipėdos, Palangos, Kretingos ir Gargždų aprūpinimo požeminiu vandeniu lauko darbai buvo tik ką prasidėję. Šiame darbe išryškėjo jo organizaciniai sugebėjimai, atsiskleidė gero, nuoširdaus ir tolerantiško, mokačio bendrauti žmogaus charakterio bruožai. Sumanus specialistas buvo greitai pastebėtas ir 1982 m. paskirtas padalinio vadovu, o nuo 1988 m. – įmonės direktoriumi. Šiose pareigose jis dirbo iki 1995 m., ir vėl grįžo prie jo širdžiai mielesnio darbo, – tapo vyriausiuoju įmonės hidrogeologu.

1995 m. prasidėjo intensyviausias jo profesinės veiklos etapas, kai teko organizuoti ir vadovauti keletui projektų Ignalinos atominėje elektrinėje, kuomet buvo gręžiami gręžiniai giluminių reperijų įrengimui, panaudoto branduolinio kuro konteinerių saugojimo bei naujos atominės elektrinės statybos aikštelių tyrimams. Daug atkaklumo bei profesionalumo pareikalavo „Coca Cola“ firmos užsakymu atliktas mineralinio vandens gręžinio Alytuje įrengimas, nes darbai buvo vykdomi pagal specialius užsakovo papildomai nustatytus techninius reikalavimus: gręžinį buvo numatyta įrengti naudojant nerūdijančio plieno apsauginius vamzdžius bei filtrą. Darbų metu turėjo būti užtikrinta itin sterili aplinka, todėl gręžėjai turėjo pastoviai vilkėti baltus ir švarius spec. rūbus, o gręžimo instrumentai bei vamzdžiai prieš kiekvieną nuleidimo operaciją buvo dezinfekuojami. Vidimantui teko didžiausia atsakomybė, kad būtų išlaikyta nustatyta darbų

Kasdieniniai darbai.

Daily works.

Vidimantas Tian Sanio kalnuose.

Vidimantas in Tien Shan mountains.

technologija. Be to, darbų priežiūrą vykdė Vokietijos ir Anglijos specialistai. Įrengtą gręžinį patikrinę telediagnostine aparatūra ir išbandę, užsienio specialistai atliktą darbą įvertino labai gerai. Kiekviename darbe, kad ir menkiausiame, Vidimantas palikdavo ir dalelę savęs, – kitaip jis nemokėjo.

Vidimantas buvo prisiekęs keliautojas – pėsčiomis ir slidėmis, vandens turizmo ir orientacinio sporto mėgėjas. Ankstesniais metais, kai entuziazmas, išradingumas ir mokėjimas bendrauti buvo pagrindiniai svertai keliaujant neaprupiamomis Rusijos platybėmis, jis būdavo vienas pagrindinių organizatorių, rengiant keliones į Toluosius Rytus ir Altajų, Priepoliarinį Uralą, Kodarą, Kaukazą, Tian Šanį, Fanų kalnus. Kelionių įspūdžiai kruopščiai guldavo į fotografijų albumus, dienoraščių eilutes. Vieno dienoraščių preambulėje Vidimanto parašyta: „Kelią įveikia einantis“ (Diogenas, graikų filosofas).

Iki šiol iš įvairių Lietuvos vietų Vidimanto besiteiraujančių žmonių skambučiai tik dar kartą patvirtina, kad jo veikla buvo reikalinga bei prasminga. Jo šviesus atminimas ilgam išliks jį pažinojusių žmonių, su kuriais jį siejo ne tik profesiniai, bet ir draugiški ryšiai, atmintyje.

*UAB „ARTVA“ kolektyvo vardu,
Neringas Šeirys*